

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4074/2024
04.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Весна Младеновић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Црница“ Параћин, ради поништаја и утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3551/23 од 05.04.2024. године, у седници одржаној 04.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3551/23 од 05.04.2024. године и пресуда Основног суда у Параћину, Судска јединица Ћуприја П1 69/23 од 21.09.2023. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог о престанку радног односа услед истека рока на који је заснован, заведен под бројем ../2021 од 08.03.2021. године, којим решењем је тужиоцу отказан уговор о раду на одређено време број .. од 01.03.2017. године и радни однос престао дана 03.03.2021. године и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад на одговарајуће радно место сходно његовој стручној спреми и **ОДБИЈА СЕ** као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се има сматрати да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад на одговарајуће радно место сходно његовој стручној спреми, па се **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 118.500,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписе пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину, Судска јединица Ћуприја П1 69/23 од 21.09.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је поништено решење туженог о престанку радног односа услед истека рока на који је заснован, заведен под бројем ../2021 од 08.03.2021. године, којим решењем је тужиоцу отказан уговор о раду на одређено време број .. од 01.03.2017. године и радни однос престао дана 03.03.2021. године и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад на одговарајуће радно место сходно његовој стручној спреми, у року од 8 дана од дана

пријема пресуде. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па се има сматрати да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог и обавезан је тужени да тужиоца врати на одговарајуће радно место сходно његовој стручној спреми, у року од 8 дана од дана пријема пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкова парничног поступка у износу од 249.750,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3551/23 од 05.04.2024. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји П1 69/23 од 21.09.2023. године.

Против правноснажне предуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба поступку.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20, 10/23 – други закон) – у даљем тексту: ЗПП, и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима радног места извршни директор за послове ..., као једини извршилац. Уговором од 01.03.2017. године, који је закључен између тужиоца као запосленог и туженог као послодавца, тужилац је засновао радни однос на одређено време до 31.03.2017. године. Одлуком директора, тужилац је именован на место извршног директора за ... послове, почев од 01.03.2017. године до 01.03.2019. године. Анексом уговора о раду од 06.03.2017. године тужиоцу је продужено трајање радног односа на одређено време код туженог, на истим пословима извршног директора за послове ..., до 01.03.2019. године. Анексом уговора о раду од 02.03.2019. године тужиоцу је продужено трајање радног односа на одређено време на истом радном месту које је до тада обављао до 02.03.2021. године. Тужени је донео решење број ../2021 од 08.03.2021. године, којим је констатовао да је тужиоцу дана 03.03.2021. године престао радни однос услед истека рока на који је заснован. Наведено решење је тужилац примио дана 08.03.2021. године. Радно место на коме је тужилац радио је предвиђено Одлуком о измени и допуни Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова код туженог од 12.06.2019. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да су се у конкретном случају, на основу члана 37. став 6. Закона о раду, стекли услови за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, с обзиром да је на истим пословима, који су трајни, континирани и предвиђени Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова, тужилац радио код туженог дуже од 24 месеца непрекидно (од 01.03.2017. године до 03.03.2021. године), с тим да је по истеку 24 месеца наставио да ради на основу сагласности туженог послодавца - новог закљученог уговора о раду на одређено време, а тужени је притом злоупотребио право из члана 37. став 1. наведеног закона. Другостепени суд је оценио и да је на туженом био терет доказивања чињеница које су битне за примену члана 27к Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 149/20), важећег у време престанка радног односа тужиоцу, али да те чињенице тужени, на коме је био терет доказивања, није доказао у првостепеном поступку.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су погрешно применили материјално право, а тужени основано на то у ревизији указује.

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду, прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Према ставу 2. тог члана, послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана, на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца. Ставом 6. истог члана је прописано да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време.

Тужени спада у кориснике јавних средстава, због чега се у односу на њега примењују и одредбе Закона о буџетском систему („Службени гласник Републике Србије“, број 54/09 са каснијим изменама и допунама). Законом о изменама и допунама тог закона („Службени гласник Републике Србије“, број 149/2020), додат је члан 27к, којим је у ставу 1. било прописано да у периоду од 01. јануара 2021. године до 31. децембра 2023. године, корисницима јавних средстава дозвољено је да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70 % укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години), док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", бр. 159/2020), чланом 1. предвиђа да се том уредбом ближе уређује поступак за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава и за лица утврђена чланом 27к Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/09 ...149/20). Према члану 2. ст. 1. и 2. те уредбе, сагласност из члана 1. ове уредбе даје Комисија за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава (у даљем тексту: комисија), образована Одлуком о образовању Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", бр. 113/13...25/18), у саставу утврђеном том одлуком и посебним решењима, а састав Комисије објављује се на интернет страници Владе и ажурира по потреби, у случају било какве измене. Према члану 3. став 1. ове уредбе, молбу за ново запошљавање и за одобравање додатног радног ангажовања, у смислу члана 27к ст. 1, 2, 4. и 6. закона, корисник јавних средстава подноси надлежном министарству, односно другом надлежном органу из члана 4. став 1. ове уредбе.

Закон о буџетском систему, којим је прописан посебан поступак за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава је *lex specialis* у односу на Закон о раду, који прописује услове за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, пошто је одредбом члана 105. Закона о буџетском систему прописано да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим Законом, примењују се одредбе овог Закона. С тим у

вези, супротно закључку другостепеног суда, у конкретном случају је на тужиоцу био терет доказивања да је тужени имао сагласност Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава за пријем у радни однос на неодређено време у тренутку када су се стекли услови за преображај његовог радног односа заснованог на одређено време у радни однос на неодређено време, односно да је у складу са ограничењем прописаним чланом 27к став 1. Закона о буџетском систему код туженог послодавца у том тренутку постојала могућност за пријем у радни однос на неодређено време без посебних дозвола и сагласности, а које чињенице тужилац није доказао, нити је на њима засновао тужбени захтев. Код напред утврђеног, у конкретном случају нема услова да радни однос тужиоцу на одређено време по закону прерасте у радни однос на неодређено време. У складу са тим, законита је одлука туженог од 08.03.2021. године, којом је само констатовано да је тужиоцу престао радни однос због истека рока на који је заснован, јер се ради о решењу које има декларативни карактер, а последично је неоснован и захтев тужиоца за враћање на рад у смислу члана 191. Закона о раду, с обзиром на његов акцесорни карактер. Из тих разлога, Врховни суд је преиначио нижестепене одлуке и одбио тужбени захтев тужиоца.

Следом изложеног, на основу члана 416. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Пошто тужилац није успео у парници, нема право на накнаду трошкова парничног поступка, а дужан је да туженом, у смислу одредаба члана 153. став 1, члана 154. и члана 163. став 1. ЗПП, накнади трошкове који су му били потребни ради вођења ове парнице. Трошкови признати туженом, у границама постављеног захтева, обухватају његове издатке на име ангажовања пуномоћника из реда адвоката, и то: за састав одговора на тужбу и једног образложеног поднеска у износу од по 8.250,00 динара, за заступање на четири одржана рочишта по 9.000,00 динара, за састав жалбе износ од 16.500,00 динара и за саства ревизије износ од 49.500,00 динара, укупно 118.500,00 динара, све одмерено применом важеће Адвокатске тарифе у време предузимања наведених радњи.

На основу одредбе члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је донео одлуку као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић